

Kære Skoleleder

Vi er glade for at kunne præsentere vores fælles undervisningsplan for faget "Uddannelse og Job" 2017-2019. Undervisningsplanen bygger på gældende *Læseplan og Centrale Mål* fra Undervisningsministeriet (Bilag 1).

I emnet Uddannelse og Job skal eleverne opnå en høj grad af kendskab til egne interesser, forudsætninger og potentialer, herunder uformelle kompetencer, og samtidig opnå forståelse for, at uddannelse og livslang læring er et middel til at nå fremtidige erhvervs- og beskæftigelsesmål.

Fokuseringen af emnet sker bl.a. ved, at Ungdommens Uddannelsesvejledning i højere grad samarbejder med lærerne i udskolingen, så den almindelige undervisning kan spille bedre sammen med vejledningsaktiviteterne, herunder kollektiv vejledning, introduktionskurser til ungdomsuddannelse, brobygning og virksomhedsbesøg.

Undervisningen i Uddannelse og Job danner en del af grundlaget for elevens uddannelsesplanlægning, og tilrettelægges som tematiserede og tværfaglige forløb som led i at styrke elevernes uddannelsesparathed. I denne undervisningsplan viser vi 2 *eksempler* på hvordan undervisningen kan tematiseres og sammensættes gennem udskolingsforløbet aftalt med 10 lektioner i 7. klasse, 20 lektioner i 8. klasse og 10 lektioner i 9. klasse.

Ekspertgruppens anbefalinger om "Bedre veje til en ungdomsuddannelse"

På mange måder er dette fag blevet højaktuelt i hele den politiske debat om, hvordan vi bedst muligt klæder eleverne på til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse efter 9. eller 10. klasse, og til en fremtid på arbejdsmarkedet.

I den netop udkomne rapport fra regeringen ekspertudvalg, anbefaler udvalget bl.a. følgende:

- En styrket tidlig indsats i udskolingen med øget anvendelse af erhvervspraktik
- Inddragelse af det lokale erhvervsliv i en "Erhvervsbro" og bedre udnyttelse af "Åben Skole"
- En tværfaglig indsats der samles i et Karrierelæringsperspektiv
- En mere ressourcefokuseret uddannelsesparathedsvurdering med elevens potentialer i centrum

Vores undervisningsplan indeholder centrale elementer i tæt overensstemmelse og samspil med ovenstående.

Karrierelæring

I emnet Uddannelse og Job ses karrierelæring som en gennemgående rød tråd inden for de 3 centralt opstillede kompetenceområder. Emnet er kendetegnet ved anvendelsen af mange aktiviteter uden for skolen, herunder bl.a. studie- og virksomhedsbesøg, introduktionskurser til ungdomsuddannelserne, praktik i virksomheder, kontakt til ungdomsuddannelser, organisationer, brancher mv.

Vi har bygget vores nye undervisningsplan op omkring netop Karrierelæring og Karrierevejledning (Bilag 2), hvor klassen og eleven undervejs arbejder sig gennem de 4 hovedelementer i karrierelæring:

- At opdage
- At ordne
- At fokusere
- At forstå

Studievalgportfolio

Som følge af gymnasireformen vil der i foråret 2017 blive foretaget nogle justeringer i de centrale mål fra UVM hvor bl.a. "*elevens studievalgportfolio*" vil blive skrevet ind i målene som obligatorisk dokumentationsredskab. Dette har vi naturligvis allerede taget højde for, således at undervisningsplanen og undervisningen understøtter elevens anvendelse af studievalgportfolio uanset et senere valg af enten gymnasial eller erhvervsuddannelse.

Uddannelse og Job allerede i 6. klasse

UU Center Syd er en del af projekt "*Faglært til Fremtiden*" hvor der bl.a. arbejdes på at udvikle undervisningen i Uddannelse og Job til brug i 6. klasse. Det vil derfor være muligt at sikre sammenhæng i undervisningen fra mellemtrin til udskoling ved anvendelse af vores undervisningsplan, idet materialet til 6. klasse medfølger gratis.

Søren Elnebo Lau
Centerleder

Overordnede kompetenceområder og mål for 3. Trinforløb 7. – 9. klasse – Udskolingen

I 3. trinforløb fokuseres på elevernes kommende valg af ungdomsuddannelse. Eleverne skal ved udgangen af 9. klasse have en plan for deres videre uddannelse efter 9. klasse, og der arbejdes derfor i dette forløb målrettet på at udfordre eleverne i dette valg.

Det kan bl.a. ske ved i højere grad at sammentænke undervisningen i Uddannelse & Job med den kollektive vejledning og de aktiviteter, der hører til i både Uddannelse & Job og kollektiv vejledning. I forløbet udvides også elevens kendskab til forskellige former for arbejdsliv og beskæftigelse og de vilkår, der er gældende på det danske og internationale arbejdsmarked.

Undervisningen i de 3 kompetenceområder for faget *Personlige valg, Fra uddannelse til job, Arbejdsliv* sigter mod at eleverne efter 9. klasse opfylder de centrale kompetencemål for området. Til hvert kompetenceområde knytter sig desuden 3 videns- og færdighedsområder med tilknyttede særlige vidensmål og færdighedsmål.

- **Personlige valg**

Kompetencemål:

Eleven kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger

- **Mine mål**
Fokuserer på elevens lærings-erfaringer og oplevelser i uddannelses- og jobrettede aktiviteter, som bruges i elevens arbejde med personlige mål for uddannelse, job og karriere.
- **Mine muligheder**
Fokuserer på elevens egne ønsker og forudsætninger i relation til forskellige karriere-veje, herunder valg af uddannelse og forestillinger om fremtidig job/beskæftigelse.
- **Mine valg**
Fokuserer på elevens forståelse af sammenhængen mellem karrierevalg og personlige værdier, interesser og færdigheder.

- **Fra uddannelse til job**

Kompetencemål:

Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder

- **Fra uddannelse til job**
Fokuserer på arbejde med lokale, nationale og internationale jobmuligheder og sammenhængen mellem uddannelse og job.
- **Information**
Fokuserer på informationssøgning, herunder brug af forskellige metoder og kilder, med henblik på at kunne finde og vurdere relevant information om uddannelse og job.
- **Uddannelses- og jobkendskab**
Fokuserer på elevens evne til at kunne vurdere forskelle og ligheder mellem forskellige karriere-muligheder.

- **Arbejdsliv**

Kompetencemål:

Eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere

- **Arbejdsvilkår**
Fokuserer på konkrete arbejdsvilkår knyttet til forskellige typer af job, herunder start af egen virksomhed.
- **Arbejdsmarked**
Fokuserer på rettigheder og pligter på arbejdsmarkedet, herunder den danske model og det danske aftalesystem
- **Arbejdsliv**
Fokuserer på forskellige former for arbejdsliv og disses indvirkning på familie- og fritidsliv

Eksempel på undervisningsforløb (40 lektioner i 7. – 9. klasse)

Tematiseret Undervisningsforløb 7. – 9. klasse (Eksempel 1)									
	Personlige valg			Fra Uddannelse til Job			Arbejdsliv		
Kollektiv Vejledning	Mine mål	Mine muligheder	Mine valg	Uddannelse til job	Information	Uddannelse/ jobkendskab	Arbejdsvilkår	Arbejdsmarked	Arbejdsliv
7. klasse Vejl.om ungdoms-Uddannelserne Vejl.om UPV-8 Vejl.om erhv.pr.						Introduktion til arbejdsliv - Forældre (5 lektioner)			Introduktion til arbejdsliv - Forældre (5 lektioner)
8. klasse UG.dk Vejl. om valg af GYM eller EUD Uddannelsesplan UPV-8 Introkurser CopenhagenSkills	Uddannelsesrettet selvvalgt opgave (10 lektioner)			Dansk Byggeri (10 lektioner)					
9. klasse UPV-9 Uddannelsesplan Ansøgning Optagelse.dk Brobygning STU/EGU/KUU							Livsformer – Fritidsjob - Fagforening (10 lektioner)		

--	--

Eksempel på undervisningsforløb (40 lektioner i 7. – 9. klasse)

Tematiseret Undervisningsforløb 7. – 9. klasse (Eksempel 2)										
Kollektiv Vejledning	Personlige valg			Fra Uddannelse til Job			Arbejdsliv			
	Mine mål	Mine muligheder	Mine valg	Uddannelse til job	Information	Uddannelse/ jobkendskab	Arbejdsvilkår	Arbejdsmarked	Arbejdsliv	
7. klasse Vejl.om ungdoms-Uddannelserne Vejl.om UPV-8 Vejl.om erhv.pr.						<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #e6f2ff;"> Introduktion til arbejdsliv - Skole (5 lektioner) </div>				<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; background-color: #e6f2ff;"> Introduktion til arbejdsliv - Skole (5 lektioner) </div>
8. klasse UG.dk Vejl. om valg af GYM eller EUD Uddannelsesplan UPV-8 Introkurser CopenhagenSkills	Uddannelsesrettet selvvalgt opgave (10 lektioner)					Personlige kompetencer Kvalificering af uddannelses- og jobvalg (5 lektioner)		Personlige kompetencer Kvalificering af uddannelses- og jobvalg (5 lektioner)		
9. klasse UPV-9 Uddannelsesplan Ansøgning Optagelse.dk Brobygning STU/EGU/KUU	Medborgerskab og Fællesskab (4-6 lektioner)			Virksomhedsbesøg og Jobsamtalen (4-6 lektioner)						

--	--

Lektionsplan Introduktion til Arbejdsliv - Forældre			
Klassetrin	Temaer	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
7. klasse	Introduktion til vejledning, Far og Mor - Jobtyper Hvad er arbejde?	Fra uddannelse til job Arbejdsliv	10

Kompetencemål - Arbejdsliv		
Eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere		
Kompetencemål - Fra uddannelse til job		
Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder		
Arbejdsliv		
Eleverne skal arbejde med forskellige former for arbejdsliv og disses indvirkning på familie- og fritidsliv.	Der arbejdes med konkrete beskrivelser og diskussion af arbejdsliv, sådan som de har formet og former sig for forskellige mennesker i forskellige typer karriereforløb, f.eks selvstændig, lønmodtager, projektansatte, iværksættere mv.	Færdighedsmål Eleven kan vurdere betydningen af livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere Vidensmål Eleven har viden om livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere
Uddannelses- og jobkendskab		
Der samarbejdes med virksomheder, erhvervsliv og ungdomsuddannelser, og eleverne besøger eksterne samarbejdspartnere, ligesom disse deltager i undervisningsforløb på skolen.	Eleverne arbejder med indhold og krav i forskellige uddannelser, erhverv, jobtyper og forskellige former for iværksætteri mv.	Færdighedsmål Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og forskellige former for iværksætteri. Vidensmål Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri.

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	Forberedelse i klassen	Slides til præsentation af vejledning i udskolingen. Introduktion til forløbet "De voksnes arbejde" og til spørgeskema til forældre. Forestillinger om forældres arbejde. Begrebsafklaring.
3 – 4	Arbejde i klassen	Eleverne arbejder med at skrive en lille artikel med billede ud fra spørgeskemaerne. Forberedelse af besøg af forældre.
5 – 6	Besøg i klassen af en eller to forældre.	Fortællinger fra "det virkelige liv".
7 – 8	Arbejde i klassen	Eleverne fremlægger deres artikler i klassen. Artiklerne samles til en avis eller til evt. afholdes af messe for forældrene.
9 – 10	Efterbehandling og evaluering i klassen Introduktion til UPV	Udfyldelse af evalueringsark. Forskellige lege/konkurrencer om jobfunktioner.

Elevers dokumentation i studievalsportfolio
Evalueringsark og præsentationer af jobfunktioner på skolen. Eleven reflekterer og beskriver hvad han/hun har set på skolen, og hvad han/hun har lært om jobfunktionerne.

Metode- og materialevalg
Materialet er udarbejdet af UU Center Syd. Det indebærer en blanding af klasseundervisning, interviewteknikker, artikelskrivning og præsentationsteknik.

Sammenhæng med den øvrige undervisning
Særlig sammenhæng til danskundervisningen, hvor avisens genrer er relevant at have gennemgået samt opsætning af artikler.

Lektionsplan Uddannelsesrettet selvvalgt opgave

Klassetrin	Tema	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
8. klasse	Uddannelsesrettet selvvalgt opgave	Personlige valg Fra uddannelse til job	10

Centrale Kompetencemål

Mine Mål	Mine Muligheder	Mine valg
Der tages udgangspunkt i elevens læringserfaringer og oplevelser i uddannelses- og jobrettede aktiviteter, som bruges i elevens arbejde med personlige mål for uddannelse, job og karriere.	Der arbejdes med elevens egne ønsker og forudsætninger i relation til forskellige karriereveje, herunder valg af uddannelse og forestillinger om fremtidig beskæftigelse.	Elevernes overvejelser om valg af ungdomsuddannelse udfordres gennem arbejde med konsekvenser af forskellige valg. Arbejdet skal danne grundlag for, at eleverne kan begrunde konsekvenserne af deres valg af ungdomsuddannelse
Fra uddannelse til job	Information	Uddannelses- og jobkendskab
Der arbejdes med lokale, nationale og internationale jobmuligheder og sammenhængen mellem uddannelse og job.	Eleverne arbejder med informationssøgning, herunder brug af forskellige metoder og kilder, med henblik på at kunne finde og vurdere relevant information om uddannelse og job.	Eleverne arbejder med indhold og krav i forskellige uddannelser, erhverv, jobtyper og former for iværksætteri.

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	Værdier i forskellige jobs	Eleverne arbejder med jobkort. De enkelte job sorteres ud fra elevernes motivation for uddannelsen/jobbet. Elevernes uddannelsespræferencer kortlægges.
3 – 4	Forberedelse af opgave	Informationssøgning på nettet (ug.dk, minfremtid.dk) Eleverne vælger hvilken uddannelse eller job, de vil arbejde med i opgaven.
5 – 7	Indsamling af data og opgaveskrivning	Eleverne arbejder individuelt med deres opgaver. Der skal indgå interview eller filmklip, der beskriver uddannelsen. Fremlæggelsen forberedes (powerpoint, planche, video, mundtlig præsentation)
8 – 10	Fremlæggelse og evaluering	Eleverne fremlægger på skift i klassen. Resten af klassen må stille spørgsmål og komme med positiv feedback. Vejlederen afrunder med en udtalelse om forløbet.

Elevens dokumentation i Studievalgsportfolio

Eleverne skriver i deres studievalgsportfolio om de tanker, de har gjort sig i løbet af processen. Der noteres hvilken uddannelse de har arbejdet med, samt hvilke krav der stilles til optagelse på uddannelsen.

Metode- og materialevalg

Forløbet består af lige dele klasseundervisning og individuelt arbejde med elevernes valgte job/uddannelse. Eleverne får gennem processen vejledning og støtte af både lærer og vejleder, således at alle bliver i stand til at fremlægge deres opgave for resten af klassen. Vi opfordrer eleverne til, i forbindelse med deres interview, at tage kontakt til ansatte eller uddannelsessteder, der kan bidrage med nyttig information.

Sammenhæng med den øvrige undervisning

Danskfaget indgår naturligt i forløbet, da eleverne skal dokumentere deres nye viden både mundtligt og skriftligt. Det er derudover en mulighed, i samfundsfag, at arbejde med samfundets udvikling i forhold til krav og forventninger, der stilles på fremtidens arbejdsmarked. Elevernes IT-kendskab og informationssøgning samt formidlingsevner og teknik trænes.

Lektionsplan Dansk Byggeri

Klassetrin	Tema	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
8. klasse	"Dansk Byggeri"	Arbejdsliv Fra uddannelse til job	10

Centrale Kompetencemål

Arbejdsvilkår	Arbejdsmarked	Arbejdsliv
<p>Eleverne arbejder dybere med konkrete arbejdsvilkår knyttet til forskellige typer af job, herunder start af egen virksomhed.</p> <p>Eleverne arbejder med forskellige former for ansættelse og de rammer og betingelserne, der knytter sig hertil.</p>	<p>Der samarbejdes f.eks. med fagforeninger og A-kasser og indgås partnerskaber med lokale virksomheder eller organisationer, der kan bidrage til, at emnet kan eksemplificeres og udforskes.</p>	<p>Eleverne skal arbejde med forskellige former for arbejdsliv og disses indvirkning på familie- og fritidsliv.</p>
Fra uddannelse til job	Information	Uddannelses- og jobkendskab
<p>Der arbejdes med lokale, nationale og internationale jobmuligheder og sammenhængen mellem uddannelse og job.</p>	<p>Eleverne arbejder med informations-søgning, herunder brug af forskellige metoder og kilder, med henblik på at kunne finde og vurdere relevant information om uddannelse og job.</p>	<p>Der samarbejdes med virksomheder, erhvervsliv og ungdomsuddannelser, og eleverne besøger eksterne samarbejdspartnere, ligesom disse deltager i undervisningsforløb på skolen.</p>

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	Forberedelse af klassen	Gennemgang af materiale tilsendt fra Dansk Boligbyg. Undervisning i <i>Sikkerhed/arbejdsmiljø på arbejdspladsen</i> . Præsentation af de forskellige fag og job på en byggeplads.
3 – 4	Forberedelse af grupperne	Grupper til informations-søgning om fag, uddannelser og job. Grupperne læser om uddannelserne og fagene på ug.dk Grupperne forbereder relevante spørgsmål til de forskellige faggrupper.
5 – 8	Gennemførelse af virksomhedsbesøg	Besøg på en lokal byggeplads, hvor eleverne modtages af pladsmand og vises rundt. Eleverne interviewer i grupper de forskellige håndværkere om deres uddannelse, job og karriere samt arbejdsvilkår, løn, m.m. Besøget afsluttes i skurvogn med dialog med pladsmand.
9 – 10	Efterbehandling og evaluering i klassen	Grupperne fremlægger deres udbytte af besøget. Nogle har udarbejdet en film om besøget på byggepladsen. Efterfølgende forberedes praktikaftaler og erhvervspraktik

Elevens dokumentation i Studievalgsportfolio

<p>Eleverne skriver i deres studievalgsportfolio 3 gange – en gang efter hver "sekvens". Som forberedelse skrives om hvilke forestillinger de har om livet som håndværker, og hvad de godt kunne tænke sig at vide mere om, som de skal huske at spørge om ved interviewet. Efter besøget skriver eleverne kort om deres oplevelse, med fokus på hvad der gjorde størst indtryk på dem. I de sidste lektioner med efterbehandling skriver eleverne hvad de har lært af hele temaet, og hvordan det eventuelt har påvirket deres overvejelser om et fremtidigt uddannelsesvalg eller karrierevalg.</p>

Metode- og materialevalg

<p>Udgangspunkt i de materialer Dansk Byggeri har udviklet og tilsendt før besøget. Selve besøget er gennemført med fokus på sikkerhed og arbejdsmiljø, og det har været vigtigt at eleverne med egne øjne så, hvilke lokale uddannelsesmuligheder og jobmuligheder der kunne være bare ved et helt almindeligt byggeri i deres eget nærmiljø.</p>
--

Sammenhæng med den øvrige undervisning

<p>I samarbejde med en af skolens lærere er der forud for temaet indhentet en del undervisningsmateriale fra Dansk Byggeri, holdt møde med entreprenøren (f.eks. Dansk Boligbyg) på selve byggepladsen, samt aftalt hvordan besøget og elevernes oplevelser kobles til fagene Dansk, Matematik, Naturfag og Samfundsfag.</p>
--

**Lektionsplan
Livsformer, Fritid og Fagforening**

Klassetrin	Tema	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
9. klassetrin	Livsformer Fagforening, fritidsjob	Arbejdsliv	10

Centrale Kompetencemål

Arbejdsvilkår	Arbejdsmarked	Arbejdsliv
Eleverne arbejder dybere med konkrete arbejdsvilkår knyttet til forskellige typer af job, herunder start af egen virksomhed.	Eleverne skal arbejde med forskellige former for arbejdsliv og disses indvirkning på familie- og fritidsliv. Der arbejdes med konkrete beskrivelser og diskussion af arbejdsliv, sådan som de former sig for forskellige mennesker i forskellige typer karriereforløb, for eksempel selvstændig, lønmodtager, iværksættere mv.	Eleverne arbejder med rettigheder og pligter på arbejdsmarkedet, herunder Den Danske Model og det danske aftalesystem.

Lektion	Indhold	Beskrivelse	Karrierelæring
1 – 2	Grundlæggende livsformer	Eleverne introduceres til livsformerne: Lønmodtager, Iværksætter og Karrierelivsformen.	
3 – 4	Iværksætter portrætter	Der arbejdes med portrætter af 8 forskellige iværksættere.	
5 – 8	"Gå-på-spillet" og Elevopgaver	Eleverne spiller iværksætter-spillet på www.minfremtid.dk og arbejder med de tilhørende elevopgaver.	
9 – 10	Fritidsjob og fagforeninger	Med udgangspunkt i pjecen "Guide til fritidsjob" (fra Jobpatruljen) arbejdes med regler og rettigheder inden for fritidsjob. Eleverne præsenteres for Den Danske Model og det danske aftalesystem.	

Elevens dokumentation i Studievelegsportfolio

Eleverne skriver kort om arbejdet med de forskellige livsformer, og reflekterer over hvilke livsformer de kender fra egen familie og netværk.

Metode- og materialevalg

Forløbet er bygget op omkring temaet "Iværksætter" på www.minfremtid.dk
Pjecen "Guide til fritidsjob" kan bestilles via www.jobpatruljen.dk

Sammenhæng med den øvrige undervisning

Det vil være oplagt at arbejde med "Den Danske Model" og det danske aftale system i samfundsfag.

Lektionsplan Introduktion til arbejdsliv – Skole			
Klassetrin	Temaer	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
7. klasse	Introduktion til vejledning Jobfunktioner & brancher Hvad er arbejde?	Fra uddannelse til job Arbejdsliv	10

Kompetencemål – Arbejdsliv Eleven kan vurdere sammenhænge mellem egne valg og forskellige vilkår i arbejdsliv og karriere		
Kompetencemål – Fra uddannelse til job Eleven kan vurdere sammenhænge mellem uddannelser og erhvervs- og jobmuligheder		
Arbejdsliv		
Eleverne skal arbejde med forskellige former for arbejdsliv og disses indvirkning på familie- og fritidsliv.	Der arbejdes med konkrete beskrivelser og diskussion af arbejdsliv, sådan som de har formet og former sig for forskellige mennesker i forskellige typer karriereforløb, f.eks. selvstændig, lønmodtager, projektansatte, iværksættere mv.	Færdighedsmål Eleven kan vurdere betydningen af livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere. Vidensmål Eleven har viden om livslang læring og innovation i arbejdsliv og karriere.
Uddannelses- og jobkendskab		
Der samarbejdes med virksomheder, erhvervsliv og ungdomsuddannelser, og eleverne besøger eksterne samarbejdspartnere, ligesom disse deltager i undervisningsforløb på skolen.	Eleverne arbejder med indhold og krav i forskellige uddannelser, erhverv, jobtyper og forskellige former for iværksætteri.	Færdighedsmål Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og forskellige former for iværksætteri. Vidensmål Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri.

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	Forberedelse i klassen	Slides til præsentation af vejledning i udskolingen. Introduktion til forløbet "De voksnes arbejde" med særlig fokus på skolen. Forestillinger om jobfunktioner på skolen. Begrebsafklaring.
3 – 4	Arbejde i klassen/skolen	Eleverne undersøger i mindre grupper hvilke/hvor mange forskellige jobfunktioner, der findes på skolen. Jobfunktionerne deles op i de, der arbejder fast på skolen og de, der kommer en gang i mellem.
5 – 6	Arbejde i klassen/skolen	Arbejde med hvad der kendetegner/beskriver jobbet og de typiske arbejdsopgaver (f.eks. skrive breve, vaske vinduer, undervise), særlige forhold (udendørsarbejde, skæve arbejdstider), noget man skal være god til (hovedregning, praktiske opg.), er der særlige krav til helbred? Find tilhørende billeder og forbered fremlæggelse.
7 – 8	Arbejde i klassen	Hvordan uddanner man sig til jobbet? Hvad hedder uddannelsen? Eller uddannelserne, hvis der er flere veje til jobbet? Hvor lang tid varer den/de? Gå på internettet og find 10 forskellige virksomheder i kommunen. Undersøg hvad de laver og beskriv to af de jobfunktioner, som findes i virksomheden.
9 – 10	Efterbehandling og evaluering i klassen Introduktion til UPV	Udfyldelse af evalueringsark. Forskellige lege og konkurrencer om jobfunktioner.

Elevens dokumentation i studievalgportfolio
Evalueringsark og præsentationer af jobfunktioner på skolen. Eleven reflekterer og beskriver hvad han/hun har set på skolen, og hvad han/hun har lært om jobfunktionerne.

Metode- og materialevalg
Materialet er udarbejdet af UU Center Syd. Det indebærer en blanding af klasseundervisning, interviewteknikker, artikelskrivning og præsentation.

Sammenhæng med den øvrige undervisning
På tværs i form af præsentationsteknikker og interviewteknikker. Kan med fordel kombineres med undervisningen i dansk og IT.

Lektionsplan
Personlige kompetencer – kvalificering af uddannelses- og jobvalg

Klassetrin	Tema	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
Slut 8. klasse	Personlig udvikling Kvalificering af uddannelse og jobvalg	Personlige valg Arbejdsliv	10

Centrale Kompetencemål

Mine Mål	Mine muligheder	Mine valg
Målet er, at elevens selvforståelse og situationserkendelse kvalificeres, således at elevens valg mht. uddannelse, job og karriere bliver bredere funderet	Eleven opnår øgede og kvalificerede handlemuligheder gennem en erkendelse af sammenhængen mellem valg og konsekvenser	Eleven vil i højere grad kunne tage ejerskab ved en realistisk erkendelse af egne muligheder i forhold til egne ønsker og forudsætninger
Arbejdsvilkår	Arbejdsmarkedet	Arbejdsliv
Med udgangspunkt i elevønsker fokuseres der på relevante problemstillinger i forbindelse med forskellige jobtyper og selvstændig virksomhed	Rettigheder, pligter og muligheder ansues generelt ud fra bl.a. Den Danske Model og organisationernes aftalesystemer	Med udgangspunkt i elevønsker og mere generelle overvejelser anskueliggøres forholdet mellem arbejdsliv og familie- og fritidsliv. Her inddrages såvel de gældende tendenser på området og de personlige ønsker

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	De sociale, personlige og faglige kompetencer	Oplæg ved UU-vejleder. Elevovervejelser af uddannelses- og jobønsker. Eleverne arbejder i grupper, resultat fremlægges i plenum.
3 – 4	Selvforståelse og situationserkendelse. Konsekvensvurdering	Rollespil med øvelser. Valg og konsekvens. Klasse-, individuelt-, samt gruppearbejde med selvforståelse og konsekvensovervejelse.
5 – 7	Assertionstræning og Kropssprog	Oplæg ved UU-vejleder Klasse-, individuelt-, samt gruppearbejde med cases/øvelser
8	Uddannelses- og arbejdsrelevans	Med udgangspunkt i elevernes tidligere udarbejdede ønsker med eventuel revurdering ansues relevante uddannelses- og jobrelaterede problemstillinger
9 - 10	Ydre rammer Evaluering	Præsentation af uddannelses- og arbejdsmarkedsrelaterede rammer og forudsætninger. Klasse-, individuelt-, samt gruppearbejde med organisationernes aftalesystemer

Elevens dokumentation i Studievalgsportfolio

Eleverne opfordres til at kommentere i studievalgsportofolien på indhold og udbytte af forløbet. Særligt med fokus på egne uddannelsesønsker sammenholdt med forventninger til arbejdsliv, familie- og fritidsliv.

Metode- og materialevalg

Vejlederstyret, Klasse-, individuelt-, samt gruppearbejde med øvelser/cases.
Relevante hjemmesider, YouTube-klip, UG.dk, Jobportalen, Spor, udleveret materiale, Samfundstaget.dk

Sammenhæng med den øvrige undervisning

Forløbet afvikles gerne i samarbejde med Samfundsfag og Dansk i samarbejde i overensstemmelse med de respektive lærere.

Lektionsplan			
Virksomhedsbesøg og jobsamtalen			
Klassetrin	Tema	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
9. klasse	Virksomhedsbesøg og jobsøgning	Arbejdsliv Fra Uddannelse til Job	6-8

Centrale Kompetencemål		
Arbejdsvilkår	Arbejdsmarked	Arbejdsliv
Eleverne får indblik i de faktiske arbejdsvilkår, både konkrete og usagte regler, som er aktuelle for det fagområde virksomheden repræsenterer.	Eleverne får mulighed for at arbejde i dybden med hvordan arbejdsmarkedet ser ud i det specifikke fagområde både i teorien og i praksis.	Eleverne får førstehånds kendskab til hvordan det fagområde fungerer i virkeligheden. De får også mulighed for at prøve kræfter med job-/praktiksøgning og en mulig jobsamtale.
Fra uddannelse til job	Information	Uddannelses- og jobkendskab
Der arbejdes ud fra uddannelsesønsker og de jobtyper, disse giver adgang til. Dette gøres bl.a. via uddannelses- og jobsøgning på UG.dk og via dialog med virksomhedens ansatte i de forskellige jobfunktioner.	Der arbejdes med informationssøgning via forskellige medier og kilder og især med basis i førstehåndsviden fra rollemodeller. (virksomhedens ansatte).	Via refleksion over både forarbejde, besøg og muligheden for jobsøgning og –samtale er der mulighed for at se sammenhænge mellem de aktuelle uddannelsesønsker og jobmuligheder.

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	Forberedelse og formidling *1 time for en udvalgt faggruppe. *2 timer for en klasse.	Virksomhed undersøges via deres hjemmeside. Antal ansatte, jobfunktioner i virksomheden og andet af observans. Arbejdet kan foregå i grupper eller individuelt.
3 – 6	Besøg på Virksomhed(-er)	Forløb i virksomheden. Præsentation og rundvisning samt mulighed for at snakke med ansatte i virksomhedens forskellige jobfunktioner, hvor der bl.a. kommer ind på skrevne og uskrevne regler, fagforeningspolitik, hvilke kvalifikationer der vægtes ved ansættelser med sigte på at flere elever ønsker at prøve jobsøgning i virksomheden. Hvilke uddannelser der kræves for et job i virksomheden. Elever opfordres til at søge job eller praktik og komme til jobsamtale.
7 – 8	Evaluerings I klassen/Gruppen	Enten 1) Gruppen taler med vejleder om oplevelsen. Eller 2) De elever der har været til jobsamtale (2-5 stk.) fremlægger oplevelsen for klassen/elevgruppen.

Elevers dokumentation i Studievejlsportfolio
Elever gemmer ansøgning og refleksion/fremlæggelse af oplevelse og jobsamtale.

Metode- og materialevalg
Der tages udgangspunkt i elevgruppens eller klassens uddannelsesønsker og jobønsker og en eller flere virksomheders jobtyper. Det er centralt at eleverne får mulighed for at få mere specifik personlig viden om både deres uddannelsesønske og især hvilke jobmuligheder og vilkår uddannelsen fører mod. Jobansøgning og jobsamtalen er ligeledes en måde at komme tættere på særlige områder på arbejdsmarkedet og få en realistisk viden om muligheder og krav.

Sammenhæng med den øvrige undervisning
Forløbet kan køres sammen med fag, som er relevante for de aktuelle arbejdsområder.

Lektionsplan Medborgerskab og fællesskab			
Klassetrin	Temaer	Kompetenceområder	Vejl. antal lektioner
8. eller 9. klasse	Medborgerskab, fællesskab, behovsudsættelse og engagement	Personlige valg Fra uddannelse til job	4-6

Kompetencemål - Personlige valg
Eleverne kan træffe karrierevalg på baggrund af egne ønsker og forudsætninger

Mine muligheder		
Mine muligheder fokuserer på elevens egne ønsker og forudsætninger i relation til forskellige karriereveje, herunder valg af uddannelse og forestillinger om fremtidig job eller beskæftigelse.	Der arbejdes med elevens egne ønsker og forudsætninger i relation til forskellige karriereveje, herunder valg af uddannelse og forestillinger om fremtidig job/beskæftigelse. Der er her fokus på sammenhænge mellem elevernes selvopfattelse og omverdensforståelse og deres valgperspektiv.	Færdighedsmål Eleven kan koble egne mål med uddannelses-, job- og karrieremuligheder. Vidensmål Eleven har viden om uddannelses-, job- og karriereveje i forhold til ønsker og forudsætninger.
Mine valg		
Mine valg fokuserer på elevernes forståelse af sammenhængen mellem karrierevalg og personlige værdier, interesser og færdigheder.	Der fokuseres på elevernes forståelse af sammenhængen mellem karrierevalg og personlige værdier, interesser og færdigheder. Elevernes overvejelse om valg af ungdomsuddannelse udfordres gennem arbejde med konsekvenser af forskellige valg. Arbejdet skal danne grundlag for, at eleverne kan begrunde og argumentere for konsekvenser og muligheder i deres valg af ungdomsuddannelse.	Færdighedsmål Eleven kan vurdere muligheder i uddannelser, job og former for iværksætteri. Vidensmål Eleven har viden om indhold og krav i uddannelser og job og forudsætninger for iværksætteri.

Lektion	Indhold	Beskrivelse
1 – 2	Forberedelse og øvelser i klassen	Hvad er "Mini Jump"? Hvad er dialog? Hvad er fællesskab? Øvelse – "Det vi har til fælles" baseret på TV-2 Danmarks reklame. Introøvelse fra hæftet "Udvikling af kollektiv vejledning", der skal bevidstgøre eleverne om, hvordan forforståelse kan antages og præge deres valg og handlinger. Øvelse "Varm op" fra Mini Jump om Medborgerskab og Uddannelse.
3 – 4	Arbejde i klassen/skolen	Forskellige lytteøvelser. Arbejde med regler for øvelserne: Man ikke må kommentere andres personlige historier, det er et lukket rum, man må ikke give gode råd og man må ikke sige, at man ikke kan lide en anden person. Øvelser: "Se dig selv gennem en andens kort" og "Kast terningen" fra Mini JUMP om Medborgerskab og Uddannelse.
5 – 6	Arbejde/afslutning i klassen/skolen	Opfølgning og fortsættelse fra sidste gang. Nye øvelser fra hæftet med opfølgning og evaluering.

Elevers dokumentation i studievalgportfolio

Eleverne kan skrive om, hvad de lærte om at lytte til hinanden på en ny måde og sætte sig i hinandens sted.

Metode- og materialevalg

Undervisningsministeriets dialogværktøj "Mini JUMP" med tilhørende vejledning, primært afsnittene om medborgerskab og uddannelse. Dialog mhp. at nuancere holdninger, udfordre forståelser og skabe nye erkendelser om emnerne.

Sammenhæng med den øvrige undervisning

Temaet om medborgerskab kan særlig være aktuelt i forhold dansk og kulturfagene.

